

PRO SILVA 30TH ANNIVERSARY MEETING IN SLOVENIA 2019

14TH SEPTEMBER 2019

- DEKLARACIJA IZ RADLJA -

"Europske šume su u opasnosti – nudimo rješenja"

Potkornjaci i suša uništavaju tisuće hektara šuma u Češkoj, Sjevernoj Austriji, Njemačkoj, Francuskoj, Belgiji i drugim zemljama. Ne umire samo obična smreka, već i jela, obični bor, bukva, jasen te druge vrste drveća.

Sažetak izvješća zemalja članica Pro Silve pokazuje da niz sušnih godina, kada godišnje oborine dosegnu 50-60% dugoročnih prosjeka, ima **dramatične učinke na europske šume**.

U smrekovim šumama sjevernog dijela središnje Europe posebice je izraženo prenamnoženje potkornjaka (npr. Češko-Moravsko gorje, Alzas, Njemačka). Višestruko je povećana učestalost šumskih požara u borovim šumama (npr. Brandenburg). Odumiru čak do jučer vitalne, stare bukove prirodne šume, posebice na bogatijim, vlažnim staništima (npr. Spessart, Alsace). Ni mlade hrastove sastojine ne mogu podnijeti nagle promjene stanišnih uvjeta. Bolest jasena poprima katastrofalne razmjere. Dodajmo ovome i velike štete od vjetroloma u šumama važnih vrsta drveća južnih Alpa.

Kao rezultat svega, **tržište drvom** se urušilo. Niti izvoz u Kinu ne može šumarske tvrtke održati profitabilnima, a brojni mali šumoposjednici jednostavno odustaju od poslova.

Programi **revitalizacije šuma** se razvijaju u nekoliko europskih država članica. Snažni lobi konzervativnih šumarskih skupina želi nastaviti s postojećom praksom i održati status quo. Oni traže nastavak uporabe obične smreke koja će biti selekcionirana na suše stanišne prilike. Ali, bore se protiv nezaustavljivih prirodnih procesa. Epigenetički efekti su brža alternativa od klasičnog oplemenjivanja, čije rezultate treba čekati desetljećima. Prirodni procesi i prirodna obnova nude genetičku varijabilnost i evolucijsku prilagodbu. Priroda je uvijek pronalazila svoj put tisućama godina.

Ono što nam treba je korjenita **promjena modela** gospodarenja šumama. U šumarskoj praksi moraju se primijeniti znanstveno potvrđeni modeli stabilizacije šuma stvaranjem strukturiranih mješovitih sastojina temeljnih na dinamičkim procesima.

Ipak, trebali bi ostati otvoreni za „nove“ – alohtone vrste drveća i za uporabu vrsta drveća različitih provenijencija. U šumi se mora voditi „potpomognuta migracija“.

Sve velike površine koje su obešumljene posljedicama klimatskih promjena nije moguće pošumiti, jer nema dovoljno sadnica iz rasadnika, niti kvalificiranog osoblja za planiranje postupaka. Moramo kombinirati rjeđu sadnju glavnih vrsta drveća (500/ha) i prepuštanje prirodnoj sukcesiji. Moramo težiti stvaranju mješovitih sastojina raznodobne strukture i očuvanju šumskog tla.

Štete od divljači onemogućuju prirodno pomlađivanje i često dovode do uništenja glavnih vrsta drveća, kao što su obična jela i hrast. Sastojine se više ne mogu pomlađivati bez ograde i drugih pomagala. Odredbe o lovu moraju se izmijeniti, kako bi se omogućila kontrola populacije divljači i spriječila postupna degradacija šuma.

S obzirom da odumiru i šume u zaštićenim objektima prirode, zahtjev nevladinih udruga i zaštitara prirode za povećanjem takvih površina vodi u slijepu ulicu. Zbog posljedica klimatskih promjena i promjene ciljeva zaštite koncept Natura 2000 mora se hitno izmijeniti. Naše šume trebaju moderno upravljanje, orijentirano na prirodne procese, rast i razvoj najboljih vrsta drveća. Najvažnije pitanje u budućnosti bit će doznaka stabala u njezi sastojina. Zato su nam potrebni kvalificirani šumari u šumi, a ne u uredu, te stručni šumski radnici!

Golemo značenje općekorisnih funkcija koje ispunjavaju europske šume u kombinaciji s potrebom za potrajnim pridobivanjem drva, zahtijeva integrativni pristup u gospodarenju šumama koji promiče Pro Silva. Šumarstvo je jedina djelatnost koja može uskladištiti ugljik u procesu proizvodnje, s jedne strane u mrtvom drvu u šumi i u organskoj tvari šumskog tla, a s druge strane u kvalitetnim drvnim proizvodima za različite namjene. Ekonomski element koje se temelji na vezanju ugljika u biomasu, bit će jedan od najvažnijih u budućnosti, istodobno zamjenjujući materijale koji na različite načine potječu od fosilnih izvora (bioekonomija).

Pro Silva zahtijeva

Na svoju 30. godišnjicu Pro Silva zahtijeva aktivno gospodarenje šumama na potrajan i prirodi blizak način. Sve europske države potiču razvoj pravnog i financijskog okvira za provedbu prirodi bliskog gospodarenja šumama u državnim i privatnim šumama te šumama ostalih šumovlasnika. Međutim, to se može postići samo pod uvjetom da vlade promijene praksu lovnog gospodarenja i smjernice za lovstvo, kako bi se šume mogle nesmetano pomlađivati.

U trgovanju ugljikom prirodno gospodarenje šumama treba imati olakšice.

Pro Silva nudi impresivnu listu i mrežu šumarskih stručnjaka i znanstvenika u području koje se razvija tijekom 30 godina. Deklaracije koje se mogu pročitati na web stranici www.prosilva.org mogu poslužiti kao smjernice za bolje upravljanje šumama u budućnosti. Nadalje, Pro Silva nudi mrežu oglednih šuma diljem Europe koje se mogu posjetiti i proučiti. Uz to, nudi najbolje strategije za očuvanje šuma.

Pro Silva želi dati novi impuls njihovoj primjeni na međunarodnoj konferenciji u Radlju pod nazivom „Šume za budućnost – od znanosti prema ljudima“. Pro Silva ulaže napore u bolju provedbu rezultata znanosti u praksi, kao i doprinos praktičara boljoj suradnji sa znanošću.

Podržavamo politiku borbe protiv klimatskih promjena na globalnoj razini, ali i mali korak kojim svaki pojedinac može doprinijeti.

Pro Silva – growing forests in the future – for more than 30 years

Our roots go back to years before 1900 !

www.prosilva.net – www.forestconservation.eu

Eckart Senitza

President Pro Silva

Anton Lesnik

President of Pro Silva Slovenia

WHO WE ARE

Tko smo mi

Pro Silva je europska organizacija koja promovira prirodno blisko šumarstvo i šumski sustavi sa trajnim pokrovom. Osnovana je 1989. godine u Sloveniji. Trenutno ima 22 punopravnih članova, a nekoliko je zemalja sa pridruženim članstvom. Od 2018. godine imamo pridružene članove iz Sjedinjenih Država (Forest Stewards Guild, New England Forestry Foundation) iz Indije (ForEco India) iz Brazila (ACEF St. Catarina) i Kanada ("Les Amis de la forêt Ouareau") i nadamo se da je ovo početak formiranja globalne mreže. Više od 5500 profesionalaca i šumovlasnika uključeno je u Pro Silvu.

Pro Silva promiče svoje principe i koncepte širom Europe kroz programe silvikulturnog obrazovanja koji uključuje seminare i ekskurzije. Sve više članova uključeno je, kao partneri, u nacionalnim ili međunarodnim projektima istraživanja i umrežavanja.

Razvijena je i europska mreža demonstracijskih šuma s najboljom praksom.